

1.10 Militära betyg, skepparexamen m. fl. certifikat 1945-

Betyg från skolor

Betyg från militära skolor hittar man i respektive skolarkiv. Oftast finns endast betygssammandrag (alltså sällan ett enskilt betygssdokument). Finns det inte särskilda serier med betyg eller betygssammandrag kan de finnas bland de in- och utgående skrivelserna. Om ett betyg saknas i skolarkivet bör det istället sökas i personakten i arkivet efter det regemente som personen tillhörde allra sist (oftast under personalavdelningen eller stabsavdelningen).

Från år 2000 skall det finnas komplett kursdokumentation vid Försvarshögskolan (FHS), Studieadministrativa avdelningen. I allmänhet skall det även finnas motsvarande dokumentation i resp. skolas arkiv.

Tjänstgöringsomdömen och vitsord

Tjänstgöringsomdömen ges för elever vid officershögskola under praktiktjänstgöring samt för alla yrkes- och reservofficerare till och med 35 års ålder. De ges varje år av nära chef. Så kallat särskilt tjänstgöringsomdöme ges vid tjänstgöring under krigsförbandsövning.

Tjänstgöringsomdömen finns i arkiven efter respektive förband. Till exempel Försvarsmakten, Södermanlands regemente, Personalenheten, serie F 1 för åren 1988-2000.

Vitsord ges till den som fyllt 36 år av respektive individs chef och visar hur man har bedömt arbetsinsatsen under året samt individens lämplighet för mer kvalificerade arbetsuppgifter.

Var vitsorden arkiverats varierar. Generellt gäller för officerare på nivå 1-3 (överste 1, överste, generalstabsofficer, överstelöjtnant, överstelöjtnant med särskild tjänsteställning, major med genomgången högre kurs vid militärhögskola eller försvarshögskola) att de förvaras vid personalavdelningarna i Chefen för armén, Chefen för marinen resp. Chefen för flygvapnet. För officerare på nivå 4-6 (major, kapten, löjtnant, fänrik) gäller för armén att de återfinnes i arkivet efter respektive regemente, oftast som egen serie under personalavdelningen (i vissa fall under stabsavdelningen). De kan också återfinnas i respektive individs personakt under samma avdelningar. För marinen förvaras de i personalakterna vid respektive marinkommando. Se även Marinstaben, Sektion 3, serie F V a, vitsord avgivna 1948-1980 och serie F V b som rör reservofficerare födda 1900-1959. För flygvapnet gäller att vitsorden återfinnes i arkivet efter respektive flygflottilj. Till exempel Försvarsmakten, Skånska flygflottiljen, Personalenheten, serie D 2 för åren 1994-2002.

Litteraturtips:

- Handbok för personaltjänst (H Pers), Stockholm 1997.

Skepparexamen, förarintyg, körkort och andra certifikat tagna under värnplikten

Krigsarkivet förvarar, med få undantag, inte uppgifter om skepparexamen eller förarintyg eftersom examinationen inte utförts av försvaret utan av civila aktörer. Enligt den uppgift vi har ska **skepparexamen** utfärdad före september 1985 för officerare och värnpliktiga finnas i Sjöbefälsskolornas arkiv *i den region där skepparexamen togs* alternativt vid Sjöfartshögskolan i Kalmar. Sjöbefälsskolornas arkiv förvaras i landsarkiv och

stadsarkiv, se nedan. Från oktober 1985 ska uppgifter om skepparexamen finnas hos Nämnden för båtlivsutbildning, NFB.

Förarintyg utfärdade 1961-september 1985 finns hos Transportstyrelsen och därefter hos Nämnden för båtlivsutbildning, NFB.

Radiotelefoncertifikat finns i Televerket/Radiobyran och Televerket/Frekvensförvaltningen.

Även andra former av körkort, licenser och certifikat tagna under värnplikten är svåra att hitta i Krigsarkivets arkiv. I första hand bör man höra med Plikt- och prövningsverket där uppgifter om värnpliktiga födda efter ca 1954 finns.

Hänvisningar

- Sjöfartshögskolan från 1973 och framåt (Linnéuniversitetet i Kalmar): kma@lnu.se .

Tidigare sjöbefälsskolor med arkiv i Riksarkivet:

- Göteborgs sjöbefälsskola 1841-1980 (Riksarkivet i Göteborg)
- Sjöbefälsskolan i Härnösand 1842 -1987 (Riksarkivet i Härnösand)
- Sjöbefälsskolan i Malmö 1841-1986 (Riksarkivet i Lund)

Använd beställningsformuläret "Övriga frågor" på vår hemsida:

<https://bestall.riksarkivet.se/sv/bestall-uppgifter>

Arkiverade i Stockholms stadsarkiv:

- Sjöbefälsskolan i Stockholm ca 1913-1985 (Stockholms stadsarkiv)

https://sok.stadsarkivet.stockholm.se/?template=view_post&id=529

Transportstyrelsen: <https://www.transportstyrelsen.se/sv/sjofart/Fritidsbatar/Saknade-bevis-intyg-och-certifikat/>

Nämnden för båtlivsutbildning, NFB: <https://batlivsutbildning.se/>